

[Holger Hansen.]

Jeg kan altså tilsiige lovforslagene en velvillig behandling i udvalget. Mit partis stilling til hovedsagen i denne lovgivning, nemlig børnehaveklasserne, er den, at vi forstår det pres, der er for at få forsøgsordningen afløst af en almindelig ordning; men vor endelige stilling vil afhænge af udvalgsbehandlingen. Kan vi dér sikre os, at det rette sigte for disse klasser er lagt, og at vi ikke her ved at lukke noget op for nogle gør det sværere for andre at opnå det væsentlige: at få udbygget deres skolevæsen efter 1958-loven, ja, så vil vi kunne stemme for forslaget — og gøre det med glæde.

Ellen Strange Petersen: Må jeg tage det korteste lovforslag først, forslag til lov om ændring i lov om statstilskud til Københavns kommunale skolevæsen. Min gruppe har kun én indvending over for dette lovforslag, nemlig ikrafttrædelsesdatoen: 1. august 1966. Vi mener, det er uheldigt, at ændringen skal ske så tidligt, eftersom kommunen har lagt budget for det kommende skoleår, og vi vil derfor foreslå, at datoen ændres til 1. august 1967.

Hvad angår udbygningen af 8.-10. klasserne, kan vi tiltræde forslaget. Vi finder det rimeligt og hensigtsmæssigt, både under hensyn til den offentlige økonomi og til mangelen på lærere, at grænsen for kommunernes pligt til at oprette 8. klasse sættes op fra 10 til 20 elever. Det er en fornuftig rationalisering.

Hvad børnehaveklasserne angår, har jeg derimod nogle betænkeligheder, som jeg gerne vil fremsætte. Vi medvirkede til forsøgsordningen og har principielt intet imod småbørnsklasser, men dels er der meget, der tyder på, at forsøgsstadiet langtfra er overstået endnu, dels er jeg betænkelig af sociale grunde med henblik på de almindelige børnehaver. Den udtalelse, der er kommet fra folkeskolens forsøgsudvalg, underbygger mine betænkeligheder, hvad angår børnehaveklasserne set i relation til folkeskolen. I øvrigt vil jeg gerne takke ministeren for de bilag, der foruden bemærkningerne er optrykt i lovforslaget; det er altid rart at vide på forhånd, hvad de sagkyndige mener. Men de eksisterende børnehaveklasser frembyder åbenbart et så broget billede,

at det er svært at drage en samlet konklusion af deres værdi.

Folkeskolen lider endnu under lokalemangel, og børnehaveklasser må derfor mange steder betragtes som lidt af en luksus, man først efterhånden vil kunne få råd til. Jeg håber oprigtigt, at det i overskuelig fremtid bliver muligt at overvinde lokalemangelen i folkeskolen, og jeg håber også, det bliver muligt at åbne adgang til, at børn, der er tidligt skolemodne, kan komme tidligere i skole. Om så deciderede legeklasser som børnehaveklasserne er det rigtige for sådanne tidligt skolemodne børn, stiller jeg mig derimod tvivlende over for.

Mine væsentligste indvendinger skyldes imidlertid sociale betragtninger. Det er ikke undervisningsministerens område — det ved jeg godt — og det ene ministerium ved måske ikke altid, hvad det andet gør, men så må det være en opgave for os menige folketingsmedlemmer, der tvinges til at se sagerne ud fra forskellige synsvinkler, at appellere til et bedre samarbejde ministrene imellem.

Stillingen for den almindelige sociale og socialpædagogiske børnehaver er endnu så vanskelig, ja, den er ligefrem nødstedt, så dens problemer bør løses først. Jeg vil gerne tage Århus, som jeg kender bedst, som eksempel. En børnehaver, som jeg i de sidste år har fulgt nøje, nemlig Guldbryllupsasylet, er normeret til 80 børn, og der er indskrevet 80 børn i den, heraf 16 halvdagsbørn. Børnehaven er indrettet i en gammel, upraktisk villa, der engang i fortiden er bygget til én familie. Der er trængsel og larm fra morgen til aften og altid opslag om epidemiske sygdomme. Dette er ingen kritik af ledelsen, tværtimod. Der gøres et beundringsværdigt arbejde af lederen og medarbejderne, for at børnene skal kunne trives og befinde sig godt; men det er vanskelige forhold både for de voksne og for børnene, og ingen forældre tør knurre over forholdene, for der står 100 børn på venteliste for at komme ind i bare denne børnehaver. Udearbejdende mødre, enlige mødre går tiggergang for at få deres børn ind i trængslen. Det er de sociale vilkår for børnehavebørn i 1966.

Børnehaveklasser ved de nærliggende skoler vil ikke løse noget problem for en sådan børnehaver; en børnehaveklasse, der